

CYNGOR CYMUNED BETWS

Cynhaliwyd cyfarfod misol Cyngor Cymuned Betws fwy neu lai ar Starleaf ddydd Mercher 21^{ain} Ebrill 2021 am 7.00 yr hwyr.

Cynhaliwyd y cyfarfod ar sail anghysbell yn unol â darpariaethau Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Coronafirws) (Cyfarfodydd) (Cymru) 2020.

YN BRESENNOL: Cyng. Betsan Jones (Cadeirydd), y Cyng. Andrew Williams, Delyth Richards, Mike Jones, Andy Megrath, Lynwen Phillips, Jose Picouto, Lucy Jones, Dave Stacey, Loreen Lewis, Annette Price a Peter Comley (methu ymuno â'r cyfarfod ond gallai glywed - mater gyda Starleaf).

Cynghorydd Sir: Betsan Jones

Clerc - Miss Angela Brown

Gadawodd y Clerc y cyfarfod am 19:06 tra trafodwyd pwynt 1 Agenda yn dychwelyd am 19:26 gyda rhai materion cysylltedd band eang yn digwydd hyd at bwynt 5. Lle cymerodd y Cyng Phillips y cofnodion tra bod gan y Clerc y materion cysylltedd.

1. Adolygir oriau'r Clerc yn unol â'r cyfarfod ar 9 Rhagfyr 2020

Cynigiwyd gan y Cyngor Llawn y dylid cynyddu oriau'r Clercod i 80 awr y mis (clerc yn gweithio dros 100 awr) i'w hadolygu ymhen 6 mis '. Contract Newydd i'w gyhoeddi.

2. Ymddiheuriadau

Dim

3. Datganiad gan Aelodau o Fuddiannau Personol a Rhagfarnol

Cyhoeddodd y Cynghorydd Sir B Jones ddiddordeb yn eitem Rhif 11 oherwydd ei bod yn Gyngorydd Cymunedol a Sirol ac mae'r ardaloedd yn eiddo i Gyngor Sir Caerfyrddin ac ar brydles gan Gyngor Cymuned Betws.

4. Cadarnhau a Llofnodi Cofnodion y Cyfarfod a gynhaliwyd ddydd Mercher 10^{fed} Mawrth 2021

Cynigiodd y Cynghorydd Stacey ac eiliodd a chynigiodd y Cynghorydd Picouto y dylid derbyn cofnodion cyfarfod blaenorol y Cyngor fel gwir gofnod.

5. Cadarnhau a Llofnodi Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Tir Hamdden a gynhaliwyd ddydd Gwener 26 Mawrth 2021 a chyflwyno awgrymiadau o'r cyfarfod.

Cynigiodd y Cynghorydd Phillips ac eiliodd a chynigiodd y Cynghorydd M Jones y dylid derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Hamdden fel cofnod cywir.

Rhoddodd y Cynghorydd M Jones adborth ar y cyfarfod safle yr oedd wedi'i fynychu ar Faes Chwarae Maesquarre ynghylch y materion draenio etifeddol parhaus ar y safle. Roedd Malcolm Edwards o CSC yn bresennol, ynghyd â Dafydd Jones o TRJ.

Hysbysodd Malcolm Edwards y gallai'r Cyngor Cymuned wneud yr hyn yr oeddent ei eisiau o ran y gwahanol ffyrdd o ddatrys y materion draenio ar y safle ond mae elfen gost i fod yn ymwybodol ohoni.

N.B. Nid cwlffert yw'r ardal a elwir y 'culvert' ond mae'n dip a phant yn y ddaear lle mae pibell ddŵr prif gyflenwad yn rhedeg. Ni ellir defnyddio hyn am resymau amlwg.

Mae 3 maes o brif bryder yn ardal y maes chwarae:

1. Lle mae'r siglenni wedi'u lleoli a gellid datrys hyn trwy osod llif socyn unigol yn yr ardal.
2. Lle mae'r Ddraig wedi'i lleoli sydd â'i phroblem benodol ei hun gan ei bod wedi'i lleoli mewn powlen. Mae 2 opsiwn gyda hyn a) gosod soakaway unigol yn yr ardal. b) mae potensial i redeg draen tir o ardal y Ddraig i redfa'r awyr a chael y dŵr i ffwrdd i adael i'r ardal wag / cwlffert sydd wedi'i lleoli o dan y (3.)rhedfa awyrol / zipway.

Rhoddodd Dafydd Jones TRJ gost fras o £ 20 / metr i osod draen tir ar y safle.

Awgrymodd y Cynghorydd L Jones y gellid defnyddio'r £ 2,000 sydd ar gael gan CSC ar gyfer y mater draenio gan na fyddai grant yn ariannu cynnal a chadw safle yn gyffredinol.

Gan nad oedd contractwr y Maes Chwarae ar gael ar y diwrnod, cynigiwyd a **PENDERFYNWYD**, pan fydd y contractwr ar gael, mae angen sicrhau / trafod costau / dyfynbrisiau er mwyn canfod yr opsiwn draenio gorau ar gyfer y safle fel y gall y mater hirsefydlog hwn fod rhoi sylw.

6. Adroddiad y Cynghorydd Sir

Ni chynhaliwyd cyfarfod ym mis Ebrill yn CSC.

Mae'r Footway yn cael ei wneud yn Pentwyn Road o Rhif 25 - 34 ac mae'r cyllid wedi dod o gyllideb Llwybrau Mwy Diogel mewn Cymunedau.

Cafwyd trafodaeth ynglŷn â hyn ac awgrymodd y Cynghorydd Williams y dylid gofyn i blismyn cysgu gael eu gosod ar Ffordd Pentwyn. Hysbysodd y Cynghorydd Price yr aelodau fod hyn wedi cael ei awgrymu flynyddoedd lawer yn ôl er mwyn arafu traffig ond nododd y Cynghorydd Price nad oedd y gwasanaethau brys yn awyddus i wneud hyn oherwydd yr amser ychwanegol a roddodd ar eu hamseroedd ymateb.

Bydd y pleidleisio ar 6 Mai 2021 yn cael ei gynnal yn y RFC ac nid yn Capel Newydd fel y gwnaed yn flaenorol.

7. Materion parcio Heol Y Felin a Colonel Road - y Cynghorydd Williams

Hysbysodd y Cynghorydd Williams yr aelodau o'r materion a'i fod wedi bod yn dyst i ddamwain agos lle roedd cerbyd yn troi i'r chwith i Heol Y Felin o Ffordd y Cynol, roedd ceir wedi'u parcio gyferbyn â Garej Penpound a bu bron i blentyn redeg drosodd, roedd y preswylwyr hefyd yn parcio ar / neu'n iawn. yn agos at y gyffordd a'r peryglon y mae hyn yn eu hachosi i farwolaeth bosibl ddigwydd. Cafwyd trafodaeth ynghylch y materion yn yr ardal. Diolchodd y Cynghorydd Williams i'r Cynghorydd Price am godi'r un mater ryw 2 flynedd yn ôl o ran bod angen llinellau melyn yn yr ardal. Mae hyn yn dal i fynd rhagddo gyda'r pandemig Coronavirus yn arafu'r broses.

Hysbysodd y Cynghorydd Phillips yr aelodau ei bod wedi bod ar gae chwarae Heol Y Felin y penwythnos diwethaf a daeth perchennog Garej Penpound ato a gododd bryderon ynghylch yr anhawster y mae'n ei gael wrth yrru ei gerbydau gyda threlar na all droi oherwydd y ceir sydd wedi'u parcio. ac mae'n rhaid iddo yrru'n syth ar draws y ffordd ac i mewn i faes parcio'r RFC er mwyn mynd allan.

Awgrymodd y Cynghorydd Williams, oherwydd bod gan y Clwb Rygbi ardal barcio fawr ger y Maes Chwarae y gallai hyn gael ei ddefnyddio i'r rhieni barcio ynddo yn hytrach na pharcio ar y ffordd ac achosi perygl. Mae hyn yn rhywbeth y mae angen ei archwilio / trafod ymhellach.

Cynigiodd y Cynghorydd Price y dylid gofyn am gyfarfod safle gyda CSC. **PENDERFYNWYD** i'r Clerc gysylltu â Mike Jacob o CSC a threfnu cyfarfod safle ac i gopïo'r Cynghorydd Sir B Jones.

8. Deddfwriaeth Cyfarfodydd o Bell

NODIR hyn gan aelodau gyda'r Cynghorydd Stacey yn hysbysu aelodau o'r canllawiau o ran caniatáu i'r Cyhoedd gael mynediad i'r Cyfarfodydd Rhithiol.

PENDERFYNWYD fod y Clerc yn gosod hwn ar yr Agenda ac unrhyw aelod o'r cyhoedd sy'n dymuno mynychu'r cyfarfod fel gwyliwr neu sydd â chwestiynau i'w gofyn i'r Cynghorwyr, cysylltwch â'r Clerc er mwyn i hyn allu digwydd ac gweithdrefnau cywir i'w dilyn.

9. Trefniadau Archwilio yn y Dyfodol i Gynghorau yng Nghymru

Hysbysodd y Clerc yr aelodau o'r ohebiaeth a gafodd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru ynghylch trefniadau newydd a ddylai fod wedi cychwyn eleni i'r broses Archwilio Flynyddol. Mae'r rhain bellach wedi'u gohirio am flwyddyn arall oherwydd nad yw rhai Cynghorau Cymuned wedi cwblhau eu Archwiliad Blynyddol ar gyfer 2019/2020. Eleni, mae'n rhaid i'r Cynghorau Cymunedol hyn gwblhau eu Archwiliadau Blynyddol 2019/2020 a 2020/2021.

Mae'r gweithdrefnau newydd yn cynnwys cylch o fath newydd o Archwilio sy'n digwydd sy'n cynnwys adolygiad manylach o drafodion ariannol y cynghorau

ar sail gylchol tair blynedd. Dylai Cyngor Cymuned Betws fod wedi cael yr Archwiliad newydd hwn eleni (2020/2021).

Gellir gweld manylion y trefniadau newydd yn <https://audit.wales/publication/future-audit-arrangements-commuity-and-town-councils-wales>

NODIR yr aelodau gan hyn.

10. Ffigurau Trosedd Misol Heddlu Dyfed Powys ar gyfer Betws

Ni dderbyniodd y Clerc unrhyw ffigurau er gwaethaf e-bostio'r PCSO lleol sawl gwaith.

Y Cynghorydd Sir B Jones i godi hyn yn y cyfarfod PACT nesaf.

11. Parc Betws

a) Materion ASB a Sbwriel a thrafod cau a chloi gatiâu 8pm - 8am (Nos Gwener, Sad, Sul, ailagor am 8am Llun).

b) Grŵp glanhau a garddio gwirfoddolwyr.

a) Hysbysodd y Cynghorydd Sir B Jones yr aelodau ei bod wedi derbyn e-bost gan breswilydd ynghylch graffiti anwedus a oedd wedi'i osod ar y Tŷ Haf Fictoraidd a'r llwybr cyfagos. Roedd dynes oedrannus sy'n cerdded ei chi hefyd wedi cysylltu â hi yn glŷn â faint o sbwriel sydd yn y parc.

Hysbysodd y Clerc yr aelodau am ohebiaeth a ddaeth i law yn lleisio pryderon amrywiol gyda'r problemau sy'n cael eu gweld yn digwydd yn y meysydd hamdden gan aelodau'r gymuned a'r Contractiwr sydd wedi nodi bod y sbwriel gan gynnwys poteli gwag o alcohol a nodwyddau yn fater sy'n ddyledus i'r cyfaint sydd i'w gael o fewn y meysydd hamdden ynghyd â'r graffiti anwedus mwy diweddar hefyd yn broblem.

Cafwyd trafodaeth ynghylch y materion sy'n cael eu nodi ynghyd â cherddoriaeth uchel a thystiolaeth o gamddefnyddio sylweddau ac yfed yn y parc.

Cafwyd trafodaeth lle hysbysodd y Cynghorydd Megrath yr aelodau bod canllawiau'r GIG yn nodi na ddylai unigolion wisgo masgiau wrth ymarfer corff a bod yr aelodau hynny o grwpiau rhedeg yn cynnal pellter cymdeithasol a'u bod y tu allan yn yr awyr agored felly nid yw hyn o unrhyw bryder gydag ymarfer corff y tu mewn i adeilad mater gwahanol. Dywedodd y Cynghorydd L Jones nad yw masgiau yn cael eu gorfodi y tu allan yn unig y tu mewn. **NODIR** yr aelodau gan hyn.

Hysbysodd y Cynghorydd B Jones yr aelodau ei bod wedi cysylltu â 3 Swyddog Heddlu gwahanol a PCSO ynghylch mater graffiti yn y parc a hyd yma nid oedd wedi derbyn unrhyw atebion.

Hysbysodd y Cyngorydd L Jones yr aelodau am rywfaint o wybodaeth a gafodd yn y cyfarfodydd OVW y mae'n eu mynychu ynghylch coed a thresmasu. Os yw rhywun yn eich tir ac yn cael anaf yna rydych yn atebol felly byddai hyn yr un peth i'r Cyngor Cymuned hwn. Mae'r tir hamdden wedi'i gwmpasu gan yswiriant sy'n cynnwys atebolrwydd cyhoeddus.

Hysbysodd y Cyngorydd Phillips yr aelodau bod gan y Gwasanaeth Tân yr offer i dorri cloeon os oes angen ond nad oedd yn siŵr a oedd gan y Gwasanaethau Ambiwlans a'r Heddlu yr un peth. Dywedodd y Cyngorydd Phillips hefyd y byddai'r parc yn dod yn fwy deniadol pe bai'n cael ei gloi.

Awgrymodd y Cyngorydd Williams y dylai'r Cyngorwyr a'r Heddlu gerdded o amgylch y parc i nodi'r meysydd pryder fel y gall yr Heddlu wneud gwiriadau rheolaidd fel y gallai ddod yn rhan o'u patrolau gweledd uchel yn yr ardal. Cafwyd trafodaeth ynghylch lefelau plismona ac efallai na fydd yr awgrym uchod yn dwyn ffrwyth gan nad yw'r Heddlu'n mynychu pan elwir ar hyn o bryd.

PENDERFYNWYD na fyddai gatiau Parc Betws yn cael eu cloi ac mai'r hyn oedd ei angen oedd y dylai'r bobl ifanc gael eu haddysgu trwy'r system addysg. **NODWYD** yr uchod i gyd gan aelodau.

b) Hysbysodd y Cyngorydd Williams yr aelodau o'r bwriad i ail-ddechrau'r grŵp Gwirfoddoli ar gyfer yr holl ardaloedd hamdden y mae Cyngor Cymuned Betws yn gofalu amdanynt. Byddai'r Grŵp Gwirfoddolwyr yn cwrdd bob dydd Sadwrn am 1 awr. Dywedodd fod nifer o aelodau o'r gymuned ac eraill o bentrefi lleol eraill yn helpu o'r blaen.

Dywedodd y Cyngorydd Lewis fod sawl person lleol wedi rhoi'r gorau i godi sbwriel oherwydd nifer y nodwyddau a ddarganfuwyd yn yr ardal. Bydd angen defnyddio codwyr sbwriel a menig ac i gysylltu â CSC a chontractwr y parc. Hysbysodd y clerc yr aelodau ei bod wedi siarad â'r contractwr o'r blaen a'i bod wedi trafod rhestr o dasgau y byddai gwirfoddolwyr yn gallu eu gwneud i helpu gyda'r gwaith cynnal a chadw cyffredinol.

Hysbysodd y Cyngorydd Williams yr aelodau y byddai asesiad risg, na fyddai unrhyw offer pŵer yn cael eu defnyddio, dim ond offer llaw, berfa, bagiau / biniau ac offer priodol i gyflawni'r tasgau yn ddiogel. Mae'r Clerc wedi drafftio asesiad risg. Awgrymodd y Cyngorydd Phillips y dylai pob unigolyn lofnodi asesiad risg bob tro. Cafwyd trafodaeth gyda'r Cyngorydd Picouto yn nodi ei fod wedi gweld ymddygiad ymosodol ysgafn ymysg pobl ifanc tuag at ddefnyddwyr eraill y parc yn ystod ei ymweliadau. Hefyd, bod mwy o bobl ifanc yno yn ystod y dydd a gyda'r nos. Mae angen rhoi gwybod i'r Heddlu am unrhyw Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (ASB) fel y gellir gweld, cofnodi llun clir o'r materion sy'n eu cyflwyno eu hunain yn yr ardaloedd hamdden pe bai angen gorchmynion penodol i wneud hynny mynd i'r afael â'r materion.

Dywedodd y Cyngorydd Megrath fod y grŵp garddio / gwirfoddoli yn syniad gwych a bydd yn gosod esiampl i ddefnyddwyr eraill y maes hamdden. Gall

hefyd gael effaith gadarnhaol ar y rhai sy'n achosi'r materion amrywiol ac efallai y byddant hyd yn oed yn cymryd rhan.

Dyweddodd y Cynghorydd M Jones ei fod yn cefnogi'r grŵp gwirfoddolwyr yn llawn ar gyfer yr ardaloedd hamdden. Roedd ganddo bryderon ynghylch covid-19 a'r nodwyddau oedd yn bresennol a'r materion iechyd a diogelwch cysylltiedig.

Gellid dod o hyd i flwch melyn miniog fel bod unrhyw nodwyddau'n cael eu gwaredu'n ddiogel.

Awgrymodd y Cynghorydd Price y gallai'r Gwasanaeth Prawf rwbio i lawr a phaentio'r rheiliau pan fydd y pandemig cyfredol yn caniatáu. Cododd y Cyng. ar gyfer diogelwch ar y ffyrdd.

Mae gan y Cynghorydd Price bryderon ynghylch gweld rhai pobl ifanc sy'n cerdded ar ben canllaw y bont pan fyddant yn wlyb ac yn gallu llithro a chwmpo i'r afon islaw. Awgrymodd y Cynghorydd Price y dylid prynu ail Fwi Bywyd ar gyfer y bont hon. Hysbysodd y Clerc y Cyng Price fod hwn ar y rhestr i'w wneud ar gyfer Parc Betws gan ei fod wedi bod yn awgrym rheolaidd ers cyn ei hamser ond y byddai angen cyllid arno er mwyn iddo gael ei weithredu.

Awgrymodd y Cyng. Price y posibilrwydd o gael citiau prawf covid ar gyfer y grŵp gwirfoddolwyr.

12. Adborth o'r teithiau cerdded wythnosol ar gyfer y 3 ardal hamdden:

Ymdriniwyd â'r adborth o'r 3 ardal hamdden ym Mhwyntiau 7, ac 11 uchod.

13. Gohebiaeth

a. Rhoddodd y Clerc ddiweddariad hyfforddi i aelodau a derbyniodd aelodau hyfforddiant One Voice Wales. Mae'r Cynghorwyr Comley, M Jones a Picouto wedi cwblhau'r hyfforddiant Cod Ymddygiad ar 6/4/2021. Mae'r Cynghorydd Comley wedi cwblhau Modiwl 2 y Cynghorydd ar 8/4/2021. Hysbysodd y Clerc yr aelodau o'r argymhelliad ar hyfforddi Cynghorwyr yw bod pob Cynghorydd yn cwblhau'r cyrsiau o leiaf 1 y tymor yn enwedig ar gyfer y Cod Ymddygiad a hyfforddiant cyfreithiol arall fel naill ai adnewyddiadau neu i aelodau newydd ymgyswrtwyddo â'r hyn sy'n ofynnol. Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod peth o'r hyfforddiant yn rhad ac am ddim a rhai yn talu ar gyfradd o £ 30 y sesiwn. Mae'r Clerc wedi gwneud cais am Fwrsariaeth ac wedi ennill gyda dim ond 50% o'r ffioedd y mae'n ofynnol eu talu hyd at werth £100. Gwnaethpwyd hyn ar gyfer 2020 yn ogystal ag ar gyfer eleni 2021.

NODIR yr aelodau gan hyn.

b. Hysbysodd y Clerc yr aelodau o e-bost Rhyddid Gwybodaeth a ddaeth i law Pwyllgor Safonau CSC yn gofyn am y wybodaeth ganlynol:

1. Am y cyfnod 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2021, faint o ddatganiadau buddiant a gofnodwyd gan eich awdurdod o dan y cod aelodau?
2. Am y cyfnod 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2021, a gafodd unrhyw un o'r aelodau a / neu'r Clerc hyfforddiant ar y cod ymddygiad?
3. A oes unrhyw aelodau o'ch cyngor nad ydynt wedi derbyn unrhyw hyfforddiant ar y Cod Ymddygiad ers 1 Ebrill 2017? Os oes faint sydd yna?

Mae'n ofynnol dychwelyd y wybodaeth hon erbyn 1 Mehefin 2021.

Hefyd cwestiynau ynglŷn â'r hyfforddiant Cod Ymddygiad a gynhelir yn Neuadd y Sir yn flynyddol ac a fyddai gan unrhyw aelodau ddiddordeb mewn mynychu digwyddiad o'r fath ar-lein trwy Microsoft Zoom? Os oes gan aelodau ddiddordeb, a fyddai'n well ganddyn nhw sesiwn yn ystod y dydd neu gyda'r nos.

Mae'r Pwyllgor Safonau hefyd wedi gofyn a wnaeth aelodau ddefnyddio'r nodiadau hyfforddi Cod Ymddygiad a ddsbarthwyd yn 2020 ac a oeddent yn eu cael yn ddefnyddiol.

Roedd y Clerc wedi dosbarthu'r nodiadau hyfforddi i aelodau gydag adborth gan un aelod a nododd ei fod yn dda iawn ac yn ddefnyddiol i adnewyddu eu cof.

Dywedodd y Cyngorydd Lewis fod rhai aelodau wedi derbyn hyfforddiant y Cod Ymddygiad ym mis Mai cyn i'r Clerc presennol ddechrau yn ei swydd. Rhoddwyd yr hyfforddiant hwn gan Un Llais Cymru (ULC) yn Capel Newydd. Nid yw rhai o'r Cyngorwyr a dderbyniodd yr hyfforddiant bellach yn eu swyddi, fodd bynnag, roedd y Cyngorwyr Lewis, Price a Richards yn bresennol a gadawodd y Cyngorydd B Jones hanner ffordd drwodd oherwydd cael apwyntiad arall.

Mae'r Clerc wedi cysylltu ag OVW nad ydynt yn cadw cofnod o'r mynychwyr hyfforddiant ei fod wedi digwydd yn unig. Cynhaliwyd yr hyfforddiant fel y cofnodwyd yng nghofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 1 Mai 2018 ym mhwynt 6 (Materion yn Codi) lle cynghorodd y Clerc y bydd Hyfforddiant Cod Ymddygiad yn cael ei gynnal ddydd Iau 10 Mai 2018 am 6pm yn Ffestri Capel Newydd.

NODIR yr aelodau gan hyn

c. Hysbysodd y Clerc aelodau o Ddigwyddiad Un Llais Cymru / SLCC ar 13 Mai 2021. Mae angen archebu'r digwyddiad ac mae'n agored i Gynghorwyr yn ogystal â Chlercod ar gost o £45 ynghyd â TAW yr un.

Cafwyd trafodaeth ynglŷn â chyllid y Cyngorau a nododd y Cyngorydd Phillips, pe bai'r Clerc yn dymuno mynychu pe bai o fudd iddi yna dylai wneud hynny. Cytunodd yr aelodau. **PENDERFYNWYD** Clerc i wneud ei phenderfyniad ei hun ynglŷn â hyn.

ch. Hysbysodd y Clerc aelodau'r Prosiect LGBTQ + a Rhifyn 1 o Reach Out Magazine a ddaeth i law.

Y cylchgrawn yw'r cylchgrawn cyntaf o'i fath yng Nghymru ac mae eisoes wedi derbyn ymatebion cadarnhaol gan y gymuned a sefydliadau cysylltiedig ledled y rhanbarth, gan gynnwys Heddlu Dyfed-Powys, Bwrdd Iechyd Hywel Dda a Llinell

Gymorth LGBT Cymru. Gall unrhyw un sydd eisiau darganfod mwy gysylltu â'r anfonwr ar abryantevans@cetma.org.uk

NODIR yr aelodau gan hyn.

e. E-bost a dderbyniwyd gan aelod o'r gymuned leol ynghylch sbwriel a gwydr ym Mharc Betws a drafodwyd ym Mhwynt 11 uchod. Roedd y Clerc wedi ymateb i'r anfonwr.

NODIR yr aelodau gan hyn.

f. E-bost a dderbyniwyd gan Ffederasiwn Pysgotwyr Sir Gaerfyrddin sydd wedi bod yn plannu coed ledled Sir Gaerfyrddin. Maent yn chwilio am dirfeddianwyr a allai fod eisiau plannu coed yn y ffenestr blannu nesaf ym mis Tachwedd 2021.

Mae'r plannu coed yn cael ei wneud ar y cyd ag Ymddiriedolaeth y Coetir sy'n cyflenwi glasbrennau coed brodorol i'w plannu ynghyd â pholion a thiwbiau amddiffynnol i atal difrod pori.

Mae'r coed yn cyrraedd 105 neu 420 o becynnau coed ac yn cynnwys rhywogaethau amrywiol rhwng 12-24 "o uchder.

Hyd yn hyn, mae'r ardaloedd canlynol wedi elwa o blannu 2000 o goed ifanc ers mis Tachwedd 2020:

1. Ystad Golden Grove (400)
2. Parc Gwledig Golden Grove (200)
3. Afon Taf (750)
4. Fach Afon Gwendraeth (200)
5. Parc Penlan - Llandeilo (200)
6. Afon Dafen - Llanelli (250)

Os oes gennych ddi-ddordeb, cysylltwch â Swyddog Ecoleg Ffederasiwn Pysgotwyr Sir Gaerfyrddin, Shane Thomas.

Awgrymodd y Clerc y gallai hyn fod yn opsiwn ar gyfer ardal lan Afon Amman ym Mharc Betws unwaith y bydd y coed Ash sy'n weddill (dros 30 yn bresennol) â Chlefyd Cefn Ash Die wedi'u cwmpo.

Awgrymodd y Cynghorydd Price sicrhau bod angen coed a oedd yn helpu'r gwenyn.

Hysbysodd y Clerc yr aelodau fod gan y ddraenen wen frodorol, y ddraenen ddu, y blodau ysgaw flodau sy'n dda i beillwyr gan gynnwys gwenyn. Gyda catkins coed helyg hefyd yn dda hefyd. Opsiwn arall fyddai plannu coed ffrwythau treftadaeth a fyddai hefyd â blodau ar gyfer peillwyr. Mae angen trafod hyn ar ôl i'r coed ynn gael eu cwmpo a gellir eu gweithredu fel rhan o gynllun prosiect ar gyfer gwella'r maes hamdden gan y pwyllgor perthnasol.

NODIR yr aelodau gan hyn.

g. E-bost a dderbyniwyd ynghylch Prosiect Meddwl Llanelli i gefnogi'r rheini sy'n ddigartref, sydd mewn perygl o fod yn ddigartref, neu sy'n wynebu unrhyw faterion tai o gwbl hy celcio, cyllid, maeth, trais domestig ac ati.

Gall unrhyw berson sy'n cyflogi eu cymorth gysylltu â Stacey Dyer

stacey.dyer@llanelli-mind.org.uk neu ymweld â'u gwefan www.llanelli-mind.org.uk

NODIR yr aelodau gan hyn.

h. E-bost a dderbyniwyd gan Gadeirydd Partneriaeth Diogelwch Dŵr Sir Gaerfyrddin (CWSP) ynghylch ei ymweliad diweddar â Pharc Betws a bod y cabinet bwi bywyd sy'n atal fandaliaid yn dal i fod heb ei gyhoeddi ers ei osod ym mis Medi 2020.

Awgrymodd y Cynghorydd Price y dylid ysgrifennu llythyr diolch at CWSP ynghylch eu rhodd a'u cymorth i gael gafael ar y cabinet newydd. **PENDERFYNWYD** i'r Clerc ysgrifennu llythyr / e-bost at CWSP.

i. Derbyniwyd llythyr gan Ysgrifennydd Clwb Rygbi Betws - Peter Comley

Hysbysodd y Cadeirydd yr aelodau bod angen llawer o feddwl a thrafod cynnwys y llythyr ac na ellid ei drafod yn y cyfarfod hwn.

PENDERFYNWYD bod y Clerc yn rhoi copi o'r llythyr i'r holl Gynghorwyr fel y gallant lunio cwestiynau a'u rhoi i'r Clerc i goladu ac anfon ymlaen at gyfreithiwr y Cynghorau Cymuned am gyngor.

Hysbysodd y Clerc yr aelodau mai hwn oedd yr opsiwn effeithiol rhataf a mwyaf costus. Roedd y Clerc wedi bod mewn cysylltiad â'r cyfreithiwr ynglŷn â hyn ac roedd y cyfreithiwr yn hapus i symud ymlaen fel hyn.

Ar ôl derbyn yr atebion i'r cwestiynau / ymholiadau, cynhelir cyfarfod ar wahân i'w drafod.

NODIR yr aelodau gan hyn.

14. Taliadau

a) Treth Incwm Clercod / Gogledd Iwerddon / Pensiwn £ 388.48

Cyflog a Lwfansau Clercod £ 1136.66

Costau Postio £ 6.46

b) Hyfforddiant y Cynghorydd OVW ar gyfer Mawrth 2021

Cyng Stacey £15.00

c) Cyfrifiaduron R A £54.00

ch) Aelodaeth Flynyddol OVW £360.00

d) Goleuadau Troedffordd CSC £1118.44

dd) Cais am rodd gan Gadetiaid y Llu Awyr Brenhinol

Sgwadron Ammanford ym Mhenybanc £100.00

e) Orchardweb £500.00

f) Parciau a Chwarae £823.20

ff) Wrenvale HYF (Biniau Gwag) £234.00

g) Wrenvale BP (Cynnal a Chadw + Biniau Gwag) £4188.00

ng) Argraffiad - Haf 2020

(Costau Argraffu Arolwg Cymunedol y Cynghorydd Phillips) £88.80

Ceisiadau Rhoddion (gweler pwynt 14 (dd) uchod)

Trafododd yr aelodau'r cais.

Rhodd £100 wedi'i gynnig gan y Cyng. Price a'i eilio gan y Cyng Picouto - clerc i hysbysu'r ceisydd.

PENDERFYNWYD y dylid talu'r uchod.

15. Ceisiadau Cynllunio

Trafododd yr aelodau'r ceisiadau gyda'r Cynghorydd Lewis yn rhannu ei gwybodaeth leol, gyda'r holl aelodau'n cytuno nad oedd angen gwrthwynebiadau.

- a) PL / 01588 - Fferm Llwyndu SA18 2RE - Dim gwrthwynebiadau
- b) PL / 01250 - Bwthyn Llwyncwn SA18 2PL - Dim gwrthwynebiadau
- c) PL / 01696 - Penllech, Cwm Felin Road SA18 2SG - Dim gwrthwynebiadau

PENDERFYNWYD Clerc i lywio'r cynllunio.

16. Betws Yn ei Blodau 2021

Cafwyd trafodaeth ynglŷn â'r gystadleuaeth gyda'r Cyng. Lewis yn nodi nad oedd am gyflawni'r rôl ar ei phen ei hun. Mae aelodau eraill o'r Pwyllgor Digwyddiadau a all rannu'r llwyth wrth i'r Cynghorydd Lewis wneud sylwadau ar Gystadleuaeth 2019 lle na dderbyniodd unrhyw gymorth gan Gyngorydd sydd bellach wedi ymddiswyddo o'i swydd neu gan y Clerc a oedd yn newydd yn ei swydd. Roedd y Cyng Lewis wedi gofyn i'r Clerc newydd Farnu'r gerddi ac roedd wedi bod yn bresennol yn y wobr yn Capel Newydd lle cafodd enillwyr y gwobrau eu sicciau. Roedd y Clerc hefyd wedi gosod erthyglau yn y South Wales Guardian yn rhoi cyhoeddusrwydd i'r digwyddiad o'r blaen a'r canlyniadau ar ôl hynny.

Roedd cystadleuaeth 2020 wedi'i chanslo oherwydd Pandemig a Lockdowns Coronavirus.

Gobeithio y bydd y gystadleuaeth yn rhedeg yn 2022 ar yr amod y ceir ymrwymiad gan y Cynghorwyr sy'n eistedd ar y pwyllgor perthnasol.

Cytunwyd ar hyn a **NODWYD** gan aelodau.

Daeth y cyfarfod i ben am **21:10**.

Gadawodd y Clerc y cyfarfod am 21:10 wrth i'r Cyng. Price ofyn am gael siarad â'r Cyngorydd Sir B Jones gyda'r Cyngorydd Lewis a Richards hefyd yn bresennol i drafod mater nad oedd yn gysylltiedig â'r cyfarfod hwn.

Dychwelodd y Clerc am 21:19 a chau'r system gyfarfod i lawr gan fod y cyfarfod ad hoc wedi dod i ben.